

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/103/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419010225
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5419010225.5

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na verejnom zasadnutí konanom 24. augusta 2021 prejednal odvolanie obžalovaného Y. Y., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2T/48/2019-228 z 8. októbra 2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Y. Y. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2T/48/2019-228 z 8. októbra 2020 bol obžalovaný Y. Y. uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 10.2.2019 v čase okolo 12.00 h. v Dolnom Kubíne na zimnom štadióne, počas konania hokejového zápasu 32. kola, 2. časti, skupiny A, 34. ročníka Oravskej hokejovej súťaže organizovanej Oravským zväzom ľadového hokeja, medzi mužstvami HC Pucov a HC Kláštor pod Znievom, v ôsmej minúte tretej tretiny, napadol poškodeného J. Z., ktorý v zápase figuroval ako hlavný rozhodca stretnutia, a to takým spôsobom, že po predchádzajúcej slovnej výmene, a potom ako mu uložil osobný trest, ho jedenkrát udrel päťou do oblasti ľavej časti tváre a nosa, čím poškodenému J. Z. spôsobil zranenie, a to bližšie nešpecifikované pomliaždenie nosa a krvácanie z nosa s predpokladanou dobou liečenia a obmedzenia v obvyklom spôsobe života v trvaní do 7 dní.

Za to bol podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 2 Tr. zák. odsúdený na peňažný trest odňatia slobody vo výmere 400,- (štyristo) eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd obžalovanému uložil náhradný trest odňatia slobody na 2 (dva) mesiace.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodenému J. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. W., T. XXXX/XX, vo výške 101,30 eur.

Treba uviesť, že išlo o v poradí druhé rozhodnutie prvostupňového súdu. Krajský súd už v predmetnej veci rozhodol uznesením, sp.zn. 1To/29/2020 z 31.3.2020, ktorým zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu podľa § 241 ods. 1 písm. b) Tr. por. o postúpení veci inému orgánu a uložil mu vo veci znovu konať a rozhodnúť, pričom okresný súd bol viazaný právnym názorom vysloveným vo veci nadriadeným súdom.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním obhajcu obžalovaného (v neprítomnosti obžalovaného na hlavnom pojednávaní) do všetkých jeho výrokov ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku, ako to vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 8.10.2020. Prokurátor sa vzdal práva odvolania.

Písomné dôvody odvolania doručil obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu súdu dňa 19.11.2020. Z ich obsahu vyplýva, že okresný súd si nekriticky osvojil odôvodnenie uznesenia krajského súdu, keď

prijal záver o tom, že pohnútkou obvineného bola pomsta rozhodcovi (pričom súd prvého stupňa bol spočiatku úplne iného názoru), avšak dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní súd v odôvodnení rozsudku vôbec nehodnotí, iba stručne prevzal ich obsah bez akejkoľvek úvahy a vôbec sa nezaoberal obhajobou obvineného. Podľa názoru obhajoby je tak napadnutý rozsudok nepreskúmateľný. Príkladom obhajoba poukazuje na úplne odlišné odôvodnenie skoršieho rozhodnutia prvostupňového súdu, v ktorom sa rozsiahlejšie zaoberal otázkou materiálneho korektívu, avšak v napadnutom rozsudku prakticky žiadnym spôsobom neodôvodnil, na základe čoho dospel k inému skutkovému a právnomu záveru ako vo svojom skoršom rozhodnutí.

Súd uviedol, že pohnútkou obžalovaného bola pomsta rozhodcovi za uložený trest, ale neuviedol, na základe čoho tento názor uzavrel. S poukazom na výpoveď svedka J. (druhého rozhodcu) nie je možné prijať takýto záver. Svedok J. uviedol, že obvineného vylučoval, na čo sa začal konflikt na ľade medzi všetkými, aj medzi obvineným a poškodeným. Okrem toho menovaný svedok mal informácie od hráčov, že rozhodca (poškodený) podpichoval rôznymi rečami obžalovaného. Svedok mal tiež vedomosť o tom, že to rozhodca robieva a na obvineného ako výborného hráča sa často „poľovalo“. Svedok tak opakovane potvrdzoval, že poškodený je známy provokatér, na čo stále obhajoba upozorňovala. Nie každé fyzické napadnutie občana naplnia skutkovú podstatu trestného činu výtržníctva. O posúdení okolností, za ktorých sa mal skutok stať, nie je v napadnutom rozsudku ani zmienka a už vôbec nie žiadne zhodnotenie.

V konaní nebol preukázaný úmysel obvineného ublížiť poškodenému. Jednoznačne však bolo preukázané (najmä výpoveďou svedka J. - druhého rozhodcu), že poškodený obvineného podpichoval, pred skutkom prebehla slovná výmena, a teda obvinený bol vyprovokovaný a iba možno neadekvátne konal. Pre naplnenie skutkovej podstaty prečinu výtržníctva nestačia iba menej závažné, bežné, obvyklé prejavy rušenia tohto spoložitia. Z povahy chráneného záujmu vyplýva, že ak má byť nejaké konanie považované za výtržnosť, musí sa určitým spôsobom dotýkať verejného poriadku ako hodnoty, ktorá presahuje individuálne záujmy (napr. že sa poškodený cíti byť urazený útokom). O hrubé narušenie občianskeho spolunažívania pôjde najmä v prípadoch, keď posudzované konanie má charakter zjavnej svojvôle, bezohľadnosti a spravidla určitej vyhranenej jednostrannosti v tom, že páchatel sleduje presadenie svojho - zo spoločenského hľadiska neprijateľného záujmu na úkor záujmov ostatných občanov. Pripomenul, že v právnom štáte sa vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti chápe ako prostriedok ultima ratio. Nie je zrejmé, akým spôsobom mohlo takéto konanie narúšať verejný poriadok, hoci ku skutku malo dôjsť na mieste verejne dostupnom (zimný štadión), avšak svedkovia z prípravného konania - K. U. a C. P. - ktorí sa nachádzali niekoľko metrov od miesta, kde sa mal skutok stať, žiaden úder do hlavy poškodeného nevideli - videli iba kľbko hráčov. Úder mal vidieť iba jeden jediný svedok, a to druhý rozhodca J..

Okresný súd vyslovil názor (nekriticky prevzal z uznesenia krajského súdu), že bitky na hokejových zápasoch sú síce tolerované a prípustné, avšak je rozdiel medzi bitkami medzi hráčmi a rozdiel, ak hráč napadne rozhodcu. O to zodpovednejšie by sa mal rozhodca správať a nemal podľa slov vlastného „kolegu“ podpichovať hráča. Súd sa mal preto zaoberať aj otázkou, ako sa správal poškodený a ako rozhodca.

Obhajoba ďalej poukazuje aj na ostanú súdnu prax a aplikáciu materiálneho korektívu pri posudzovaní skutkov kvalifikovaných ako výtržníctvo. Rozhodnutia súdov majú byť predvídateľné, čo sa o napadnutom rozsudku nedá povedať, keď súd skutok posúdil čisto z hľadiska formálneho naplnenia znakov skutkovej podstaty prečinu výtržníctva. Obhajoba opätovne dala do pozornosti konanie poškodeného. Súd by sa mal zaoberať aj tým, čo konaniu obvineného predchádzalo. Podpichovanie jedného rozhodcu je o to nemorálnejšie, keď najmä rozhodca má dozerať na riadne dodržiavanie pravidiel. Podľa názoru súdu prvého stupňa potom rozhodca môže beztrešne provokovať hocikoho, avšak len nepatrné dotknutie jeho osoby súd už považuje za napadnutie, hrubú neslušnosť (v podobnej miere sa napadnutie v praxi neposudzuje tak prísne ani v prípade napadnutia verejných činiteľov, čo rozhodca nie je).

Obhajoba je toho názoru, že v tomto prípade išlo iba o správanie obžalovaného ako jednorazové konanie, akýsi exces z inak riadne vedeného života, o čom vypovedal aj hlavný svedok J., ktorý uviedol, že obžalovaný bol vždy slušný hráč a dokonca v prípravnom konaní uviedol, že musel byť k tomu vyprovokovaný. Súd neprihliadol ani na pohnútku obžalovaného, ktorou nebol priamy úmysel ublížiť poškodenému na zdraví, ale išlo skôr o neadekvátnu reakciu vyvolanú predchádzajúcim útokom zo strany poškodeného. Vyhodnotiac všetky uvádzané skutočnosti, skutok sám osebe nebol podstatne závažný a nebezpečný pre okolie. Záverom obhajoba zdôrazňuje, že spôsob vykonania činu, jeho následky, ale najmä okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, a mieru zavinenia a pohnútku páchatela, súd nijako neodôvodňuje, a preto obhajoba považuje napádaný rozsudok za nepreskúmateľný

a arbitrárnym. Súd sa (vôbec) nevysporiadal s obhajobou obžalovaného. Odôvodnenie rozsudku vyzerá tak, ako keby obžalovaný obhajcu nemal a okrem svojej výpovede neuviedol nič na svoju obhajobu. Súd nie je povinný sa vysporiadať s každým tvrdením obhajoby, avšak v napádanom rozsudku tak neurobil ani raz. Z ust. § 168 ods. 1 Tr. por. okrem iného vyplýva, že z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou. K úvahe sa súd dostáva až na str. 5 napadnutého rozsudku v dvoch odsekoch, preto skutočná úvaha absentuje. Vzhľadom na arbitrárny povahu napadnutého rozsudku má za to, že je dokonca naplnený aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c), i) Tr. por. Súd ani jednou vetou nereagoval na obhajobu (aj zo záverečnej reči obhajcu) - najmä na okolnosti prípadu, taktiež absentuje právna úvaha ohľadom použitia materiálneho korektívu, ktorú súd iba naznačil vo všeobecných intenciách právnej teórie.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo všetkých jeho výrokoch podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), e) a ods. 2 v spojení s § 317 ods. 1 Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 285 písm. a), resp. b), resp. c) Tr. por. obžalovaného spod obžaloby oslobodí, alternatívne podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie vo veci.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané riadne a včas, v lehote stanovenej v § 309 Tr. por., oprávnenou osobou (§ 307 ods. 1 písm. b) Tr. por.), na to určenom súde a obsah odvolania spĺňa náležitosti stanovene § 311 ods. 1, 2 Tr. por.

Krajský súd zároveň zistil, že nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 ods. 1 Tr. por.

V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie (vo výroku o vine, uloženom treste, ako aj spôsobe jeho výkonu a o náhrade škody), ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po takto vykonanom prieskume odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Krajský súd v konaní o odvolaní obžalovaného nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Obžalovaný bol zo spáchania trestnej činnosti usvedčený procesne správne zabezpečenými a vykonanými dôkazmi, medzi ktoré patria najmä výpovede poškodeného J. Z., svedkov - T. J., K. U., C. P. a dôležitých listín pre trestné konanie - odborné vyjadrenie znalca MUDr. Miroslava Obtuloviča, PhD. k zraneniam, ktoré poškodený utrpel, zápis o stretnutí z 10.2.2019 a rozhodnutie Oravského zväzu ľadového hokeja v Dolnom Kubíne o udelení trestu v podobe zastavenie činnosti na šesť stretnutí. Na rozhodnutie si vytvoril dostatočný skutkový základ. Predmetné dôkazy, ktorých podrobný opis je súčasťou napadnutého rozhodnutia, okresný súd vyhodnotil v súlade so základnou zásadou trestného konania uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. por. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom prvostupňového súdu pri hodnotení dôkazov a tieto sám na základe vnútorného presvedčenia vyhodnotil s totožným výsledkom. Preto okresný súd vecne správne rozhodol, keď obžalovaného uznal vinným zo žalovaného skutku, ktoré konanie aj správne právne kvalifikoval ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zároveň vyplýva, že pri rozhodovaní vzal súd do úvahy aj ust. § 10 ods. 2 Tr. zák., teda rozhodoval aj s prihliadnutím na materiálny korektív. Aj keď zdôvodnenie jeho rozhodnutia nie je podľa predstáv obhajoby, nie je to na ujmu vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd ani po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní nezmenil právny názor vyslovený v predmetnej veci vo svojom skoršom rozhodnutí - uznesení, č.k. 1To/29/2020-176 z 31.3.2020, ktorý vzal súd prvého stupňa za základ svojho rozhodnutia, pretože z dokazovania nevyplývala taká zásadná skutočnosť alebo dôkaz pre zmenu už skôr vysloveného názoru nadriadeným súdom, a to ani vzhľadom na formu zvolenej obhajoby obžalovaného.

Konaním obžalovaného boli nielenže naplnené všetky formálne znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva, ale v okolnostiach prípadu, ktoré bezprostredne takémuto konfliktu predchádzali, nemožno dospieť k záveru o aplikácii materiálneho korektívu.

Materiálny korektív je špecifikom trestného práva, ktoré má zabezpečiť dodržiavanie zásady „ultima ratio“ - trestné právo a jeho sankcie majú byť až posledným spôsobom šetrenia a trestania, ak vzhľadom

na okolnosti iné mechanizmy nemôžu byť použité. Jeho zákonným vyjadrením je ust. § 10 ods. 2 Tr. zák. a v ňom zakotvená výnimka z formálneho chápania prečinu je dolnou hranicou platnou pre prečiny. Závažnosť prečinu je určovaná spôsobom vykonania činu a jeho následkom, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný (vyjadrenými najmä poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami do istej miery zohľadňujúcimi aj okolnosti týkajúce sa osoby obžalovaného), mierou zavinenia a pohnútkou páchatela. Zjednodušene povedané, kritériá týkajúce sa objektívnej a subjektívnej stránky trestného činu, ktoré sú v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti prečinu.

V okolnostiach stíhanej trestnej veci je nežiaduce, aby obžalovaný nerešpektoval rozhodnutie rozhodcu a rozhodca po prerušenej hre odchádzal s krvavým nosom z ľadovej plochy, za situácie, že druhý rozhodca je svedkom útoku hráča voči rozhodcovi a na ľadovej ploche sú jasne stanovené pravidlá správania sa. Prvotným impulzom pre konanie obžalovaného bol odpísaný faul, nespokojnosť hráča (obžalovaného) s rozhodnutím rozhodcu, s ktorým počas prerušenej hry pokračoval vo verbálnom konflikte, za čo dostal aj osobný trest. Na vážnosť vzniknutej situácie poukazuje tiež skutočnosť, že sa dokonca zvažovalo o predčasnom ukončení zápasu. Za takýchto okolností nie je možné konštatovať, že závažnosť konania je nepatrná a bol dotknutý len individuálny záujem rozhodcu. Konanie obžalovaného bolo ovplyvnené aj skutočnosťou, ktorá vyplynula z výpovede svedka J.. Išlo o to, že obžalovaný bol v hre faulovaný protihráčom, bolo to na hrane vylúčenia; poškodený bol k tomuto incidentu bližšie a protihráča nevyhlásil, následne pri otočenej hre obžalovaný odplácal tomu istému hráčovi faul, ktorý odpísaný bol. Je právne irelevantné, že tento útok obžalovaného voči poškodenému bol obklopený vzájomnou šarvátkou hráčov, a diváci vypočutí k incidentu opísali len následok - odchod rozhodcu z plochy s krvavým nosom.

Podľa názoru odvolacieho súdu provokácia hráča rozhodcom nebola preukázaná. Vo všeobecnosti sa k provokácii vyjadril druhý rozhodca, ktorý uviedol, že v úvode zápasu sa mu nepáčili slová rozhodcu J. Z. (poškodeného) adresované obom kapitánom mužstva, aby nevyplakávali. Svedok provokáciu pripustil len ako svoju domnienku. Konzultácia o uloženom faule prebehla len medzi obžalovaným a poškodeným, ktorú ani obžalovaný nijako nekonkretizoval. Bez ohľadu na jej obsah, konanie obžalovaného - fyzický útok voči rozhodcovi - rukou v rukavici do oblasti tváre rozhodcu v čase prerušenej hry bol neadekvátny a neprimeraný. Súd správne neuveril obžalovanému, že úder bol v zápale hry. Jeho obrana, že úraz rozhodcu mal byť spôsobený tak, že mu vyletela rukavica, a snaha spoluhráčov túto skutočnosť dosvedčiť, sám obžalovaný v záverečnej reči odmietol a ospravedlnil sa poškodenému za svoje konanie. Obžalovaný mal možnosť sa sťažovať na správanie poškodeného ako rozhodcu v rámci pravidiel hokejového zväzu, v tomto smere nebol súdu predložený žiadny dôkaz. Miera závažnosti konania obžalovaného je odlišná predovšetkým v tom, že nešlo o útok medzi rovnými, t.j. hráčmi, ktoré sa udeje v zápale hry. Takéto konanie bolo spáchané verejne (§ 122 ods. 2 Tr. zák.) a je potrebné ho hodnotiť ako hrubú neslušnosť a výtržnosť. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že konanie obžalovaného bolo motivované pomstou rozhodcovi zápasu za uložený trest v hre a osobný trest.

K odvolacím námietkam procesného charakteru - vytýkaným nedostatkom odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné. Rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jednotu, preto ak rozhodnutie okresného súdu bolo vecne správne, nedostatky rozhodnutia, že sa súd nevysporiadal s obhajobou obžalovaného, môže doplniť aj odvolací súd. Súčasne odvolací súd vždy doplní odôvodnenie napadnutého rozsudku, ak to považuje za potrebné, tak ako to učinil vyššie aj v predmetnej veci. Vytknuté nedostatky procesného charakteru - nedostatok odôvodnenia, tak samé osebe nemohli viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. O arbitrárne rozhodnutie ide najmä vtedy, ak rozhodnutie súdu nie je vôbec odôvodnené, alebo sa súd vôbec nezaoberal so skutočnosťou, ktorá by mohla mať pre rozhodnutie zásadný význam, čo nie je posudzovaný prípad.

Pri rozhodovaní o treste okresný súd jasne poukázal, z ktorých dôkazných prostriedkov vychádzal. Správne sa zaoberal aj zistením pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (nezistil žiadnu z takýchto okolností) ako spoluurčujúceho faktora pri ukladaní trestu v zmysle ust. § 38 Tr. zák. Druh a výmera uloženého trestu - peňažný trest vo výmere 400,- eur plne zodpovedá zásadám pre ukládanie trestu v zmysle ust. § 34 Tr. zák., najmä zohľadňuje osobu obžalovaného, jeho doterajšiu trestnú bezúhonnosť, ako aj mieru závažnosti protiprávneho konania - spáchanie prečinu. Pri uložení trestu bolo adekvátne zohľadniť, že konanie obžalovaného je ojedinelým excesom v inak doteraz bezúhonnom živote obžalovaného. Zároveň bol trest uložený komplexne, t.z. s ohľadom na uložený peňažný trest súd uložil obžalovanému aj primeraný náhradný trest pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného

trestu. Odvolací súd uzatvára, že súdom uložený trest obžalovanému zodpovedá stavu veci a zákonu, je zákonný, primeraný a spravodlivý. Súčasne zodpovedá účelu trestu v rovine individuálnej a generálnej prevencie.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj výrok o náhrade škody, keď súd prvého stupňa postupom podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému J. Z. škodu vo výške 101,30 eur. Je nepochybné a ako to v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval aj súd prvého stupňa, že poškodený si nárok na náhradu škody uplatnil včas, riadne a súčasne výška spôsobenej škody je preukázaná zabezpečenými dôkazmi.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku obžalovaným, a nezistil žiadne pochybenia. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Vyššie uvedené úvahy odvolacieho súdu boli dôvodom pre jeho postup podľa § 319 Tr. por. a zamietnutie odvolania obžalovaného.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.